

**TUCHTRAAD VOOR ADVOCATEN
VAN DE ORDES VAN HET RECHTSGEBIED
VAN HET HOF VAN BEROEP TE
ANTWERPEN**

TWEEDE KAMER

Sententie van 31.05.2018

Inzake **TAA/SL/0306/2018**

Meester **X**
Advocaat bij de balie van ...
Kantoorhoudend te ...

I. DE PROCEDURE

De voorzitter van de tuchtraad heeft Mr. X bij aangetekend schrijven van 5 maart 2018 opgeroepen om te verschijnen voor de Tuchtraad voor Advocaten van de Ordes van het rechtsgebied van het Hof van Beroep te Antwerpen, kamer 2, op de zitting van donderdag 29 maart 2018 te 14uur.

Mr. X was aanwezig.

De tuchtraad heeft de zaak behandeld met open deuren.

Stafhouder Z werd gehoord in zijn verslag.

Mr. X legt een conclusie en een geïnventariseerd bundel met twee stukken neer.

De uitspraak gebeurt met open deuren.

II. TENLASTELEGGINGEN

De feiten en de tenlasteleggingen waarvoor Mr X werd opgeroepen om te verschijnen op voormelde zitting, conform de brief van de stafhouder van de orde van advocaten te ... van 19 februari 2018, werden omschreven als volgt:

“Er werd een tuchtdossier geopend naar aanleiding van het invorderen van ereloon ondanks een pro-Deo aanstelling.

De klacht heeft betrekking op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen en meer bepaald de op artikel 447 Ger. Wb. en de artikelen 455 en 456.

Tevens heeft de klacht betrekking i.v.m. de regeling tweedelijnsbijstand, en het feit dat U kosten en ereloonstaten hebt opgesteld aan een cliënte die nochtans geniet van de kosteloze rechtspleging.

Mr. X werd op 30 november 2012 aangesteld en bekwam volledige kosteloosheid. Mr. X heeft vergoeding tweedelijnsbijstand gevraagd voor de procedure.

De procedure betreft een verbetering akte burgerlijke stand op naam van mevrouw T, doch eveneens ten verzoeken van het kind en de vader.

Mr. X heeft op 24 februari 2014 een factuur opgesteld t.b.v. 605 euro, BTW inbegrepen, gericht aan de betrokken personen (familie A – T) en dus ook gericht aan de cliënte met kosteloze rechtspleging.

Bovendien blijkt de door hem ingestelde procedure te gebeuren in één verzoekschrift, met identieke motivering.

Het is duidelijk dat Mr. X in deze enerzijds een BJB-vergoeding aanrekent voor een tussenkomst, terwijl hij anderzijds dezelfde prestatie factureert, nu het verzoek voor de beide partijen identiek was.

Mr. X is verhoord op 29 januari 2018, maar zijn verklaring komt eerder verward over en poogt het gegeven te verhullen dat hij een kosten- en ereloonstaat heeft opgemaakt, bovenop de pro Deo-opdracht die hij heeft gekregen.

Hij probeert te ontsnappen door te beweren dat de pro Deo-opdracht zou opgesplitst zijn in verschillende delen.

Blijkbaar ontevreden over zijn nochtans correcte opgenomen verklaringen in het PV, gaat hij per brief van 29 januari 2018 aanvullende schriftelijke verklaringen opsturen, die moeten pogen deze door hem, louter ter verdediging opgestelde argumentatie te onderbouwen.

Er moet echter aangenomen worden dat zelfs indien het zo zou zijn dat hij de tweede opdracht buiten het pro Deo-systeem heeft uitgevoerd, hij minstens zijn cliënte misleid heeft nu hij in beide kunstmatig opgesplitste dossiers pro Deo had kunnen optreden, en minstens zijn cliënte dan ook voorafgaand uitdrukkelijk had moeten meedelen dat zijn optreden betalend was.”

Inbreuken strijdig met de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid, die aan het beroep van de advocaat ten grondslag liggen en meer bepaald op de artikelen 447 Ger. W. en de artikelen 455 en 456 Ger.W. en tenslotte artikel 1 van de Codex Deontologie voor Advocaten.”

M.b.t. deze feiten en tuchtrechtelijke kwalificatie wordt tevens uitdrukkelijk verwezen naar artikel 456 van het Gerechtelijk Wetboek.

III. BEOORDELING VAN DE TENLASTELEGGINGEN :

1. De feiten :

Op 30.11.12 vraagt mevr. Taan het BJB te ... om aanstelling van een pro deo advocaat voor een "administratieve reglementering", meer bepaald de verbetering van een akte van burgerlijke stand (met name : de geboorteakte van haar minderjarige dochter P ° 01.03.06). Daarin waren namelijk de schrijfwijze van voornamen en namen van haar man, van haarzelf en van haar dochter foutief vermeld geworden.

Met een schrijven dd. 4.12.2012 bevestigt het BJB Mr X van zijn aanstelling en dit "in volledig kosteloze juridische tweedelijsbijsband." (zie stuk 1 bundel Mr X)

Nadat hij geruime tijd op stukken had dienen te wachten, legde Mr X op 24.01.2014 namens de ouders bij de bevoegde rechtbank een verzoekschrift in verbetering van een akte burgerlijke stand neer. Bij de stukken werden, naast de geboorteakte van de dochter, de paspoorten van beide ouders en ook de verblijfsvergunning van de moeder gevoegd.

Op 11.02.14 liet de Rechtbank weten dat de zaak kon behandeld worden op 27.03.14. Op die zitting legde Mr. X een – volledig met het verzoekschrift gelijklopende – conclusie neer.

Op 14.02.14 maakte Mr. X een factuur op van 500 € + BTW en dit "*uit hoofde van geleverde prestaties – studie dossier -opstellen verzoekschrift verbetering akte Burgerlijke stand – opstellen conclusie*".

Die factuur werd gericht aan "*Familie A - T*" zijnde de ouders van de minderjarige. (zie stuk 1)

Na behandeling van de zaak op 27.03.14, volgde op 24.04.14 een tussenvonnis waarbij de rechtbank in feite de debatten heropende en verzoekers verzocht om tegen de zitting van 24.06.14 bijkomende toelichting (stukken) te verschaffen omtrent de juiste identiteit van de vader.

De zaak werd op 24.06.14 nogmaals verdaagd omdat Mr. X nog wachtende was op de bijkomende stukken daarvoor.

In besluiten dd 12.09.14 hernam Mr. X zijn eerste betoog, aangevuld met een verklaring (dd 3.09.14) van de vader omtrent diens identiteit. De zaak werd vervolgens op 23.09.14 gepleit en in beraad genomen.

Bij vonnis van 20.11.14 verklaarde de rechtbank het verzoek thans gegrond.

Op 02.12.14 sloot Mr. X het BJB dossier af en vroeg hij om toekenning van 13 punten voor de op diverse data door hem geleverde prestaties volgens de in het vademecum vastgestelde volgende codes :

- 21.01.14 : codes 3.2.4.1 en 3.2.4.2 : *basis en opstellen verzoekschrift*
- 27.03.14 : code 3.2.4.3 : *opstellen conclusie*
- 24.06.14 : code 3.1.5.4 : *bijkomende zitting andere dan uitstel (Mr X vermeldt : "de zaak diende verdaagd op verzoek van de rechtbank die om bijkomende conclusies vroeg")*
- 23.09.14 : code 3.2.4.4 : *bijkomende zitting*

Na kruiscontrole bekwam Mr. X 10 punten.

Op 19.10.17 liet het BJB aan de Stafhouder van ... weten dat ze een schrijven hadden ontvangen van mevr. T, met melding dat deze van Mr. X een factuur voor erelonen had gekregen voor de procedure gevoerd in het kader van de tweedelijnsbijstand. In bijlage was een kopie van de factuur van 14.02.14 gevoegd.

Het BJB vroeg de stafhouder om het nodige gevolg aan haar schrijven te willen geven, waarop de stafhouder Mr. X per brief van 20.10.17 interpelleerde.

Mr. X liet per 10.11.17 aan de stafhouder weten dat – gelet op de feitelijke scheiding van de echtelieden A-T en het vertrek van de heer A naar Wit Rusland - deze “*niet langer pro deo was gerechtigd en dat er derhalve diende gefactureerd te worden wat hem betreft.*”

Het BJB reageerde per 24.11.17 met melding dat :

- Mr. X nooit melding had gemaakt van gewijzigde omstandigheden
- De factuur was opgemaakt op naam van beide partijen op het adres van de moeder
- De prestaties voor beiden identiek waren

Tijdens zijn verhoor dd° 29.01.18 repliceerde Mr. X dat – hoewel er sprake was van één verzoekschrift – hij voor de vader toch een ander verweer moest voeren wegens verschil in bewijslast. Maar hij hield voor enkel pro deo punten te hebben gevraagd wegens de “*naamsverandering van de dochter*”.

2. Beoordeling van de argumenten van Mr. X :

2.1 Ontoelaatbaarheid van de tuchtvordering wegens onvolledigheid van het dossier

Het BJB schrijft op 19.10.17 aan de stafhouder dat ze “*een schrijven van de rechtszoekende*” ontving waarin sprake van een ereloonstaat in een pro deo dossier.

Het BJB zond de stukken die de rechtzoekende haar daarover bezorgde, door aan de stafhouder maar niet de brief zelf. Die brief behoort dus niet tot de stukken van het tuchtdossier en Mr. X vraagt de voeging van die brief. Hij meent dat anders zijn rechten van verdediging zouden worden geschonden. (zie zijn conclusie punt IV.1.1)

Nu Mr. X niet ontkent dat hij op 14.2.14 een factuur aan de familie A-T heeft gezonden, meent de raad dat het schrijven zelf waarmee de rechtzoekende dit heeft gemeld, in feite geen belang heeft en dat dit stuk dus niets terzake doet, laat staan de rechten van verdediging zou schenden.

2.2 Combinatie van een pro deo dossier en het vragen van ereloon

Voorafgaandelijk : het wordt niet betwist dat :

- Mr. X per 4.12.12 in kennis werd gesteld van zijn aanstelling in een volledig kosteloos pro deo dossier en dit dossier afsloot per 2.12.14 met aanvraag van 13 punten waaronder telkens 2 punten voor de bijkomende zittingen van 23.06.14 en 24.09.14
- Mr. X per 14.2.14 een factuur zond aan de familie A-T ten bedrage van 500 € + BTW voor “*geleverde prestaties : studie dossier – opstellen verzoekschrift - verbetering akte burgerlijke stand en opstellen conclusie*”

2.2.1 : Er zijn geen twee dossiers en er is geen sprake van een ‘afgesplitst’ dossier.

Mr. X werd in deze zaak ambtshalve door het BJB aangesteld onder de rubriek “*administratieve reglementering*” met als voorwerp : “*naamsverandering dochter*”. (zie vermelding op BJB dossier (stuk 2)

Er wordt niet ontkend dat het eigenlijk ging om de verbetering van de geboorteakte van de minderjarige dochter van de rechtzoekende.

In die geboorteakte waren de namen en voornamen van zowel de minderjarige als van haar ouders verkeerd gespeld. Vandaar dat Mr. X dan ook een procedure in verbetering van een akte van burgerlijke stand heeft opgestart.

Het was de moeder van de minderjarige die het BJB om de aanstelling vroeg (lees : de rechtzoekende) maar dit doet geen afbreuk aan het feit dat - hoewel niet expliciet in het verzoekschrift vermeld - het duidelijk is dat beide ouders in feite qualite qua namens hun minderjarige dochter optraden en dus niet in persoonlijke naam . Dit kon ook moeilijk : een dergelijk verzoek is immers persoonsgebonden.

Mr. X stelt dus ten onrechte dat hij enkel werd aangesteld voor mevr. T.

Trouwens : alle procedurestukken werd opgesteld in naam van beide ouders en Mr . X heeft tegenover het BJB nooit melding gemaakt van “gewijzigde omstandigheden” (zie brief BJB Hasselt 24.11.17 – stuk 6)

Dat Mr. X in de voorbereiding van de procedure vaststelde dat er ter verbetering van de geboorteakte van de dochter, niet alleen diers naam en voornaam diende aangepast maar ook die van beide ouders, doet niets terzake : het bleef immers enkel gaan om verbetering van de geboorteakte van de dochter.

2.2.2 : Er was geen sprake van verschillende prestaties in hoofde van de moeder en de vader

Tevergeefs tracht Mr. X aan te tonen dat hij “verschillende” (lees : andere) prestaties diende te verrichten voor de vader, de heer A. Zo stelt hij dat een en ander te maken had met de bewijslast inzake verblijfsvergunningen van de ouders.

Mr. X doelt daarbij op het tussenvonnissen van de rechtbank van 24.04.14 waarin de rechtbank inderdaad vaststelde dat er tussen de toen voorgelegde stukken voor de moeder wel maar voor de vader geen verblijfsvergunning werd voorgelegd. Daarom vroeg de rechtbank dus om bijkomende stukken waaruit kon worden afgeleid dat de vader genaamd A (zoals in de processtukken vermeld) en de persoon genaamd S (zoals in de geboorteakte verkeerdelijk vermeld) , één en dezelfde persoon zijn. (zie vonnis blz 2 zoals gevoegd bij de stukken van het BJB – stuk 2 van het bundel)

Mr. X heeft daarop het nodige gedaan om – middels een verklaring van de vader dd 3.9.14 – de zaak in staat te stellen waarop gunstig vonnis is tussen gekomen.

Allereerst meent de raad dat hier geen sprake is van verschillende maar wel van bijkomende prestaties in hetzelfde dossier.

Bovendien werd de factuur opgesteld (en betaald) in februari 2014; op dat ogenblik wist Mr. X dus nog niet dat de rechtbank om bijkomende stukken in hoofde van de vader zou vragen....en had hij dus geen reden om bepaalde prestaties aan te rekenen. De factuur spreekt trouwens over 'studie van het dossier -opstellen verzoekschrift en conclusie' zijnde prestaties verricht in de periode januari-februari 2014

Ergerlijk wordt het echter wanneer men vast stelt dat Mr. X voor die "bijkomende prestaties" (zijnde opmaak aanvullende conclusie (12.9.14) en voorbrengen bijkomende stukken en verschijnen op de zittingen van 24.06.14 en 23.9.14) extra punten (+4) in het pro deo dossier heeft gevraagd (en gekregen)...!

Zie opsomming prestaties in het BJB dossier (stuk 2 bundel), met name :
24.6.14 : bijkomende zitting anders dan uitstel en opmerking : " rechtbank heeft gevraagd om conclusies op stellen"
23.09.14 : bijkomende zitting anders dan uitstel

Als deze prestaties volgens Mr. X dan toch nodig waren voor de vader, waarom werden ze dan aangerekend in het (volgens hem) BIB dossier van de moeder ?

Conclusie : de tenlastelegging is wel degelijk bewezen.

IV. DE SANCTIE :

Het vragen van ereloon in zaken waarin men aangesteld is in het kader van de tweedelijnsbijstand, waarin men dan nog extra punten vraagt voor prestaties die geleverd zouden zijn ten bate van een niet pro deo gerechtigde partij, is volledig in strijd met de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid, kiesheid en de behoorlijke uitoefening van het beroep van advocaat.

De raad besluit dan ook om een zware sanctie op te leggen, met name 8 dagen schorsing. Gelet op het feit dat er geen tuchtrechtelijke voorgaanden zijn zal de sanctie worden opgelegd met uitstel voor 3 jaar.

OM DEZE REDENEN DE TUCHTRAAD VOOR ADVOCATEN VAN DE ORDES VAN HET RECHTSGEBIED VAN HET HOF VAN BEROEP TE ANTWERPEN,

Rechtsprekend in tuchtzaken, in eerste aanleg en tegensprekelijk

Verklaart de tuchtvervolgning toelaatbaar

Verklaart de tenlastelegging bewezen;

Beslist Mr. X een schorsing op te leggen van 8 dagen met uitstel voor 3 jaar.

Houdt de uitspraak over de kosten aan.

Hebben deelgenomen aan de behandeling en de beraadslaging:

Stafhouder Luc Savelkoul, advocaat balie Limburg, Voorzitter,

De assessoren :

Mr. Guido Marinus, advocaat balie Antwerpen

Mr. Dirk Loos, advocaat balie Antwerpen

Mr. Dirk Wuyts, advocaat balie Antwerpen

Mr. Lieve Box, advocaat balie Limburg

Was aanwezig bij de behandeling:

de secretaris, Mr. Mieke De Troetsel, advocaat balie Antwerpen

Waren aanwezig bij de uitspraak :

Stafhouder Luc Savelkoul, Voorzitter

Mr. Mieke De Troetsel, Secretaris

Aldus gewezen en uitgesproken te Antwerpen op 31 mei 2018

Mr. L Savelkoul
Voorzitter

Mr. M. De Troetsel
Secretaris

Mr. G. Marinus
Assessor

Mr. D. Loos
Assessor

Mr. D. Wuyts
Assessor

Mr. L. Box
Assessor